

Sygehusenes henvisninger
til kommunale rygestoptilbud
i Region Syddanmark

VBA-indsatsen på regionens sygehuse

Alle sygehusenheder i Region Syddanmark arbejder systematisk med VBA-metoden – startende med Sygehus Lillebælt i maj 2018.

Evidens: Korte forebyggende samtaler virker jf. SST

Status: Der arbejdes på fornyet fokus og flere henvisninger

Henvisninger og opfølgning

Manuelle registreringer i kommunerne fra august 2021 til april 2022

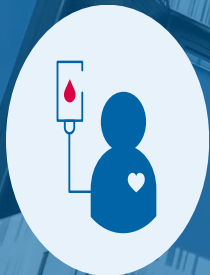
Henvisninger	Henvisningskilde						Telefonisk kontakt (opkald el. sms)	Via e-boks	Ja tak til forløb	Nej tak, er/vil selv stoppe	Ingen kontakt
	AP	Somatisk sygehus	Psykiatrien	Kommunal instans	Borger	Andet					
Antal	370	1483	46	250	728	152	2298	370	2033	392	338

**I enkelte tilfælde har registreringerne ikke være fyldestgørende, hvilket giver uoverensstemmelser i data*

67 % takker ja til et rygestopforløb i kommunen

Data fra Rygestopbasens rapport for Region Syddanmark

Indikator	2020	2021
Gennemførelse af forløb	57,5 %	63,1 %
Røgfri ved kursets afslutning	69,3 %	64,5 %
Røgfri ved seks måneders opfølgning	47,6 %	41,8 %

Esbjerg Sygehus
Syddansk Universitetshospital

Tobaksindsatsen på Syddansk Universitetshospital

Line Hvidberg, kvalitetskonsulent, Sydvestjysk Sygehus

Formål og metode

Formål: Alle relevante patienter på Syddansk Universitetshospital spørges systematisk til deres rygevaner og henvises til et kommunalt rygestoptilbud, hvis de ønsker det.

VBA-METODEN
Henvis til rygestop på 30 sekunder

- SPØRG**
Spørg ind til patientens rygestatus.
- RÅDGIV**
Rådgiv om, at den bedste rygestopmetode er en kombination af rådgivning og rygestopmedicin.
- HENVIS**
Henvis til kommunens rygestoptilbud.

Sundhedsmedarbejder

Ryger du?

Ja, det gør jeg

Ved du, at den bedste måde at stoppe på, det er med rådgivning og rygestopmedicin? Det giver dig den bedste mulighed for at blive røgfri.

Nej, det var jeg ikke klar over

Jeg kan henvise dig til en samtale med en af kommunens rygestoprådgivere. Er du interesseret i det?

Joooh, det kunne måske være en god ide

Fint. Jeg sørger for at tage kontakt til rådgiveren, og så bliver du ringet op inden for nogle få dage.

Fint, tak.

Borger

Implementering af tobaksindsatsen

- Direktionsopbakning hele vejen igennem!
- Erfaringer fra Sygehus Lillebælt i Region Syddanmark (Best practice fra Region Midt)
- Pilottest på 2 afdelinger
- **Undervisning af mere end 50 rygestopambassadører**
- Monitorering af antal sendte henvisninger
- Kommunikation og synlighed
 - Intra-nyheder
 - Oplysning på plakater og infoskærme til patienter
 - Løbende dialog med afdelingsledelse og rygestopambassadører
 - Udarbejdelse af lommekort og instruks
 - Månedlig opfølgning på tavlemøder

Rygestopambassadørerne

- Uddannelse af min. 3 rygestopambassadører på hver af de kliniske afdelinger– tværfaglig repræsentation og udvalgt af ledelsen (varighed: 1 ½ time).
- Undervisning: Baggrundsviden for indsatsen, VBA-metoden, at sende en henvisning, klædes på til at kunne motivere og gennemføre indsatsen i egen afdeling.
- Ambassadørerne underviser resten af personalet og planlægger arbejdsgangen ift. egen afdeling.
- Sørge for at nyansatte introduceres til Tobaksindsatsen.
- Være kontaktperson for Kvalitets- og Forbedringsafdelingen.
- Rollemodel og kulturbærer for tobaksindsatsen! Holde fast og følge op løbende fx på interne tavlemøder.

Tid	Aktivitet	Materialer	Ansvarlig
5 minutter	Informere om opgaven, og hvorfor vi implementerer indsatsen		
10 minutter	Gennemgå onlinekursus på Plan2Learn. Tryk på "Start kursus" og gennemgå både information, cases og evt. test.	VBA på Plan2Learn: https://rsd.plan2learn.dk/KursusValg.aspx?id=61411	
5 minutter	Bed alle gå sammen 2 og 2 og øv, hvordan I vil formulere VBA metoden til en patient. Formålet er, at alle skal prøve at snakke sig gennem VBA metoden over for en kollega. (Man husker bedre det man selv har sagt, fremfor det man hører).		
5 minutter	Sådan sender man en sygehushenvisning til et kommunalt rygestoptilbud + informere om, hvornår patienterne skal spørges i denne afdeling.	Lommekort til alle. Kontakt Line.Hvidberg (Line.Hvidberg@rsyd.dk) og tlf.:23 99 83 69 ved behov for flere lommekort.	

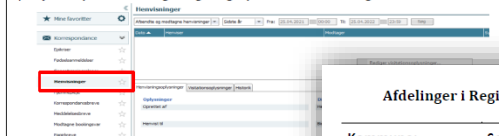
Materiale

Sådan sender du en henvisning til et kommunalt ryggestoptilbud

1) Patientens aktuelle kontakt skal være i kontekst.

2) Højreklik på 'Henvisninger' og vælg Opret/send henvisning.

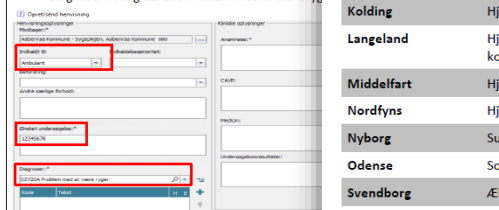
3) Vælg 'Egen Kommune' og den afdeling, som fremgår

Hvis kommunen ikke ligger i Region Syddanmark, find instruks med dokument ID: 717293 (bilag 2 – Dan

4) Udfyld følgende felter og send henvisningen:

- 'Indkaldt til'
- 'Ønsket undersøgelse': Indsæt patientens telefonnr.
- 'Diagnoser': Vælg DZ720a Problem med at være røget

Lommekort

Afdelinger i Region Syddanmark der modtager henvisninger

Kommune:	Søg på:
Assens	Trænende terapeuter & forebyggelse
Billund	Genoptræning, sundhedsfremme, forebyggelse
Esbjerg	Sygeplejen, Esbjerg kommune
Fanø	Hjemmesygepleje og visitation, Fanø kommune
Fredericia	Træning & Forebyggelse, Fredericia Kommune
Faaborg-Midtfyn	Forebyggelse Træning og Rehabilitering
Haderslev	Træning og Rehabilitering
Kerteminde	Kerteminde Kommune, Træningsområdet
Kolding	Hjemmesygeplejen, Kolding Kommune
Langeland	Hjemmesygeplejen/Hjemmeplejen/Plejecenter-Langeland kommune
Middelfart	Hjemmesygeplejen, Middelfart Kommune
Nordfyns	Hjemmesygeplejen, Nordfyns kommune
Nyborg	Sundhed og Omsorg
Odense	Social og Sundhed Odense Kommune
Svendborg	Ældreområdet Svendborg Kommune
Sønderborg	Sundhed og forebyggelse
Tønder	Social, Sundhed og Omsorg Tønder Kommune
Varde	Center for Sundhedsfremme
Vejen	Social, Ældre og Sundhed, Vejen kommune
Vejle	Træning og Forebyggelse Vejle Kommune
Ærø	Genoptræning og Forebyggelse
Aabenraa	Social og Sundhed, Aabenraa kommune

Line Hvidberg, Line.Hvidberg@rsyd.dk, Mobil: 23 99 83 69. Kvalitets- og Forbedringsafdelingen. Opdateret maj 2022. Instruks: Henvisning til et kommunalt ryggestoptilbud vha. Very Brief Advice (VBA). ID: 717293

PÅ SYDVESTJYSK SYGEHUS SPØRGER VI ALLE PATIENTER OM DERES RYGEVANER

Plakater

RYGESTOPS EFFEKT PÅ HELBREDET

Mange tror fejlagtigt, at det ikke kan betale sig at stoppe, hvis man har røget i mange år. Men uanset hvor længe du har røget, så vil et ryggestop gavne dit helbred.

Få hjælp til at slukke den sidste cigaret

20 minutter efter ryggestop

Blodtryk og puls bliver normalt.

1 døgn efter ryggestop

Risiko for blodpropper er mindsket. Lungerne begynder at rense sig selv, og det kan give hoste.

3 døgn efter ryggestop

Iltoptagelsen forbedres, og vejtrækningen bedres.

2 uger – 3 måneder efter ryggestop

Kredsløbet bliver gradvist bedre. Lungerne kan bekæmpe infektioner.

3-12 måneder efter ryggestop

Frugtbarheden bedres, mindre hoste, bedre søvn og lettere vejtrækning.

1-2 år efter ryggestop

Risikoen for at få en blodprop er halveret.

5 år efter ryggestop

Risikoen for nogle kræftformer er halveret (mundhule, bugspytkirtel og livmoderhals).

10-15 år efter ryggestop

Risikoen for at få en blodprop er nu den samme som en aldrig-ryger. Risikoen for at få kræft i luftvejene er næsten den samme, som en hos en ikke-ryger.

Kilder: Sundhedsstyrelsen

Esbjerg Sygehus
Grindsted Sygehus
Syddansk Universitetshospital

Udfordringer og succeser undervejs

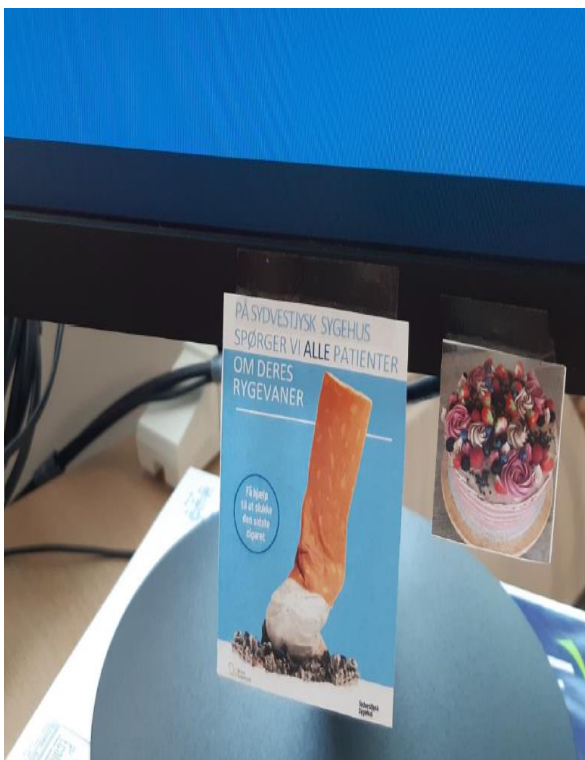
Udfordringer:

- Implementering af noget nyt i en travl hverdag.
- Forskellighed i ledelsesopbakning.
- Personalets egne holdninger/fordomme – her hjalp pilottesten!
- Skift i navne på afdelinger i kommunerne, der modtager rygestophenvisningerne.

Succeser:

- Rygestopambassadørerne. De spiller en stor rolle – men vigtig med løbende opfølgning.
- Behov for synlighed og at holde gryden i kog.
- Let at sende en henvisning – lommekort og instruks.
- Vigtigt med data på om 'det nytter noget'.
- Stor samarbejdsvilje i kommunerne (oplæg på afdelinger, deltagelse i intra-nyheder, hurtig omstilling ifm. COVID-19 m.m.).

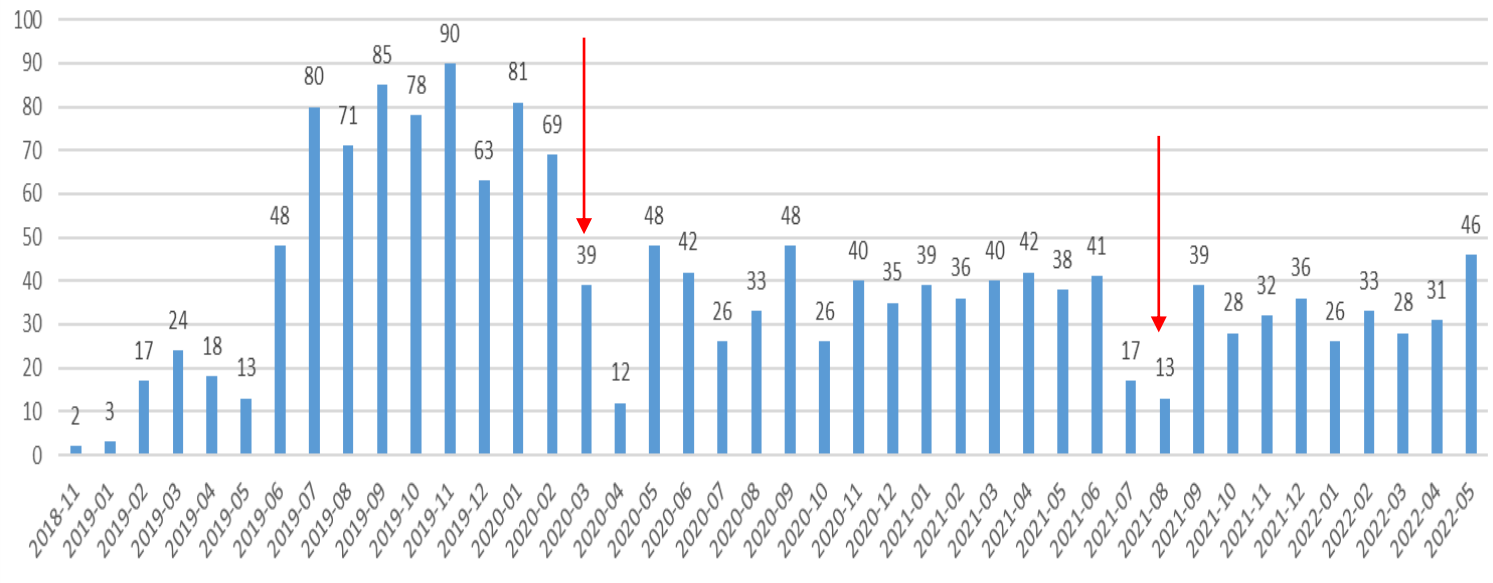
Systematik og løbende fokus

Resultater

Udvikling i antal henvisninger til kommunale rygestoptilbud på Sydvestjysk Sygehus

Resultater fordelt på afdelingerne

